

**KARLSTADS KOMMUN****KOMMUNLEDNINGSKONTORET**

Remissvar 2022-04-28

Olle Wikberg,

olle.wikberg@karlstad.se

ju.remissvar@regeringskansliet.se

Ju2022/01303

**Remissvar - Åtgärder för en jämnare fördelning av boendet för vissa skyddsbehövande - Karlstads kommun**

Dnr KS/2022:203 Dpl 37

**Karlstads kommuns synpunkter**

Karlstads kommun ser positivt på intentionen om en sammanhållen och jämnare fördelning av skyddsbehövande över rikets samtliga kommuner. Det möjliggör såväl rimliga boendeförhållanden, som tillgång till kommunal service. Karlstads kommun menar dock att det bland annat behövs ett antal förtydliganden.

**Aspekter som inte hanteras men som behöver förtydligas i anslutning till lagrådsremissen:**

- Det måste tydliggöras vilka ersättningsnivåerna kommer att vara och på vilket sätt ersättningar kommer att betalas ut. Dessutom behöver det klargöras om dessa ersättningar omfattar alla delar som driver kostnader. Det vill säga, anskaffa, utrusta, driva och avveckla boendeplatserna. Det kan bli fråga om långa uppsägningstider för kommunen.
- Det behöver tydliggöras hur övergången från Migrationsverkets nuvarande regeringsuppdrag, att åstadkomma en jämn fördelning över landet, till att kunna anvisa till kommun, kommer att se ut. Huvuddelen av Sveriges kommuner har via Länsstyrelserna inventerat möjliga boendeplatser för Migrationsverket att upphandla. Kommer dessa att upphandlas eller inväntas nu lagen? Det var ju en aktuell situation som rapporterades in, och de platserna finns kanske inte tillgängliga i juli.

- Det behöver tydliggöras vilka krav som kommer att ställas, och vilket praktiskt stöd, som förväntas av kommunerna, i anslutning till boendeuppdraget, exempelvis kring sysselsättning?

#### **Behov av förtydliganden utifrån vad som anges i lagrådsremissen:**

- Migrationsverket skall behålla huvudansvaret och *kommunerna ges behörighet* att anordna boende för dessa personer.
  - Sker allt beslutsfattande av migrationsverket och kommunen är endast en utförare?
  - Är det migrationsverket eller kommunen som fattar beslut i frågor där det finns behov av särskilt stöd, exempelvis särskilt boende eller hemtjänst/hemsjukvård
  - Är det migrationsverket eller IVO som blir tillsynsmyndighet för de av kommunen anordna boendena?
- I §2 framgår att personer i behov av särskilt skydd skall anses som boende i anläggning, trots att boendet anordnats av en kommun.
  - Innebär det att personen enbart kan tillräkna sig den låga LMA-ersättningen? Det innebär i så fall att boende anordnat via lägenheter med självhushåll är uteslutet som boendeform och därmed minskar möjliga platser avsevärt.
- I §3 framgår att inga särskilda krav ställs på av kommunen anordnade boendeplatser.
  - Det måste framgå om kommunen kan påräkna sig full ersättning för den nivå kommunen beslutar om avseende standard, möblering antal boende per m<sup>2</sup>, självhushåll mm.
- Hur lång tid en kommun har på sig att anordna med boende efter att anvisning har skett, skall styras via förordning.
  - Detta behöver snarast framkomma för att möjliggöra planering på kommunnivå.
  - När kommuntalen fastställs kan kommunen likt bosättningslagen förbereda genom inhyrning och påräkna sig ersättning för tomhyror motsvarande för att på kort tid kunna ta emot?
  - Det behöver beaktas att ikraftträdandet av lagen är mitt i semesterperiod.

#### **Synpunkter utifrån barnrätt / rätten till utbildning**

Barn som omfattas av massflyktsdirektivet och/eller som sökt asyl i Sverige har rätt till allmän förskola och skola, likaså barn utan tillstånd att visas i

landet. Utbildning är en avgörande skyddsfaktor för barns utveckling och hälsa. Barn på flykt utgör en särskilt sårbar grupp som i möjligaste mån skyndsamt bör tillförsäkras rätt till utbildning och den trygghet som förskola och skola kan utgöra i en situation av separationer, traumatiska händelser och ibland mycket ansträngda eller bristfälliga boendeförhållanden.

Med hänsyn till barns rättigheter och kommunernas förutsättningar att tillhandahålla utbildning för barn, samt utifrån erfarenheter från tidigare flyktingmottagande, vill Karlstads kommun föra fram synpunkter och viktiga medskick relaterade till de föreslagna bestämmelsernas närmare utformning. Barnperspektiv/barnrätt och kommunernas förutsättningar att tillhandahålla utbildning behöver stärkas genom att:

- Migrationsverket och kommunerna så långt som möjligt strävar efter och ges förutsättningar att korta flyttkedjor och undvika tillfälliga boenden och transitboenden som riskerar att försena skolstart eller bidra till uppbrott/omstart i skolgång.
- Migrationsverket och kommunerna så långt som möjligt tar hänsyn till terminstider/läsårstider vid kontrakt/upsägning av boenden för att barn inte ska behöva avbryta skolgång mitt i termin.
- Migrationsverket minst informerar, helst samråder med, kommun inför avtalsskrivande med privat aktör om boende för att kunna ta hänsyn till utbildningsförutsättningar/ge planeringshorisont till kommunerna.
- Anvisningssystemet medger att närhetsprincip kan nyttjas när personer som vistas i eget boende och har barn inskrivet i utbildning behöver få hjälp med boende. Strikta turordningsprinciper för anvisning utan hänsyn tagen till skolgång riskerar att medföra avbrott i utbildning.
- Staten säkerställer finansiering av förskola för barn 1-2 år, - antagandet är att ukrainska flyktingar i högre utsträckning än andra grupper kommer förvärvsarbeta och vara i behov av förskoleplats tidigt.
- Möjligheten för kommuner att få ersättning för extraordinära utbildningskostnader, t ex utbildningslokaler, utvidgas
- Möjlighet för kommuner att få ersättning för att hålla beredskap för mottagande, inklusive utbildning, införs.

Per-Samuel Nisser (M)  
Kommunstyrelsens ordförande

Ulrika K Jansson  
Kommundirektör